

# ÅRSREGNSKAP

## Regnskapsprinsipper



Molde kommunes regnskap føres etter kommunale regnskapsprinsipper nedfelt i kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7. Anordningsprinsippet gjelder i kommunal sektor og betyr at all tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og regnskapsresultatet for året. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer og utlån med videre, samt hvordan disse er finansiert.

Kommunens driftsregnskap viser årlige avskrivninger som er årlige kostnader som følge av forbruk av aktiverte driftsmidler. Avskrivningene påvirker kommunens brutto driftsresultat, men blir nullet ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belastet med årets avdrag (minsteavdrag) som er utgiften relatert til forbruk av aktiverte driftsmidler som skal påvirke kommunens driftsresultat, etter gjeldende regnskapsregler. Årsaken til at avskrivningene blir vist i regnskapet, er blant annet at beslutningstakere og regnskapsbrukere skal kunne vurdere denne i forhold til kommunens driftsresultat og avdragsutgifter.

Videre er regnskapet ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og/eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette betyr at aktiviteten i kommunen kommer frem med riktig beløp.

I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler som har en begrenset levetid, blir avskrevet hvert år. Kommunal sektor benytter lineære avskrivninger. Dette innebærer at avskrivningsgrunnlaget blir fordelt likt over avskrivningstiden. De årlige avskrivningene blir dermed like store for det enkelte driftsmiddel. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er tatt i bruk.

## Regnskapsresultatet



## Regnskapsresultatet

Molde kommunes regnskap for 2018 avsluttes med et udisponert regnskapsmessig mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. Dette skjer samtidig som budsjetterte avsetninger på 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond er gjennomført. Budsjettert avsetning av regnskapsresultatet for 2017 på 22,8 mill. kroner ble derfor avsatt i sin helhet. Videre ble avsetning til disposisjonsfond i regnskapet for 2018 gjennomført med ytterligere 13,9 mill. kroner i samsvar med revidert budsjett. Regnskapsresultatet ble etter dette på 9,3 mill. kroner som er 19,1 mill. kroner bedre enn hva prognosene i økonomirapporteringen per utgangen av oktober tilsa. Netto driftsresultat viser et overskudd på 17,2 mill. kroner mot et budsjettert overskudd på 3,8 mill. kroner, en forbedring på 13,4 mill. kroner. Det var to spesielle forhold som påvirket netto driftsresultat i 2017 som ble på hele 74,4 mill. kroner. Inntektsføring av tilskudd til fellesnemnda samt inntaket av regnskapet for Romsdal Regionråd (ROR) økte kommunens netto driftsresultat med 37,8 mill. kroner. Reell reduksjon i netto driftsresultat fra 2017 til 2018 skulle etter dette bli 19,4 mill. kroner. Mye av nedgangen skyldes årets utgifter til fellesnemnda som under interne finanstransaksjoner dekkes ved bruk av bundne fond.

Interne finanstransaksjoner viser et vesentlig budsjettavvik på avsetning til bundne fond. Hovedforklaringen til dette er at 7,4 mill. kroner i mottatt tilskudd til pilotprosjektet "Legevaktsamarbeid", står ubenyttet ved årsskiftet og må avsettes for senere øremerket bruk. Etter interne finanstransaksjoner blir netto udisponert regnskapsmessig mindreforbruk på 9,3 mill. kroner. Samlet avsetning til disposisjonsfond kom på 36,7 mill. kroner i 2018 og kommunens disposisjonsfond er ved utgangen av 2018 på 143,7 mill. kroner.

I tjenesteproduksjonen fikk avdelinger og enheter et samlet merforbruk på 26,3 mill. kroner. Dette tilsvarer et merforbruk på 1,75 pst. av netto budsjettamme. Innenfor dette merforbruket, er det stor variasjon i avvikene mellom enhetene. Det klart største positive avviket finnes innenfor stab med et samlet mindreforbruk på 15,8 mill. kroner. Men også helsetjenesten, teknisk og kultur har mindreforbruk. Innenfor skole, pleie og omsorg og tiltak funksjonshemmede var merforbruket størst med henholdsvis 12,1 mill. kroner, 9,8 mill. kroner og 16,3 mill. kroner. Også sosialtjenesten NAV og ressurstjenesten fikk et betydelig merforbruk på henholdsvis 5,5 mill. kroner og 3,8 mill. kroner.

Det udisponerte regnskapsmessige mindreforbruket på 9,3 mill. kroner skyldes et positivt resultat på finansområdet. Innenfor området er det både positive og negative avvik på ulike poster.

#### **De største avvikene i forhold til budsjett på finansområdet er som følger:**

reduserte netto avdragsutgifter	7,2	mill. kroner
økte skatteinntekter inkludert inntektsutjevning	9,6	mill. kroner
reduserte netto renteutgifter	4,5	mill. kroner
økte eiendomsskatteinntekter	3,1	mill. kroner
redusert avkastning fra ekstern finansforvaltning	-3,4	mill. kroner
udisponert del av lønnsnett	5,5	mill. kroner
redusert pensjonskostnad	6,5	mill. kroner
økt aksjeutbytte (Istad AS)	2,1	mill. kroner
økt tilskudd (Havbruksfondet)	1,7	mill. kroner

Når egen skatteinngang endte 9,4 mill. kroner lavere enn budsjettet, ble dette mer enn kompensert gjennom en økning i inntektsutjevningen på hele 19,4 mill. kroner ut over budsjett. Utover høsten, kom det signal om at skatteinngangen i landet ville bli langt bedre enn forutsatt. Siden økningen i egne skatteinntekter ikke var så stor som i resten av landet, var det forventning om at inntektsutjevningen ville gi et positivt resultat for året. Så sent som per september, var inntektene sammen med inntektsutjevningen 7,7 mill. kroner lavere enn periodisert budsjett. De siste 3 månedene av året ble dette, som følge av egen inngang samt løpende inntektsutjevning, snudd til en samlet inntektsvekst på 9,6 mill. kroner. Inntektsutjevningen inngår i posten rammetilskudd.

I budsjettet for 2018 var det forutsatt en gjennomsnittlig rente på 1,60 pst. Gjennomsnittlig oppnådd rente på innlån, endte i 2018 på 1,58 pst. Dette bidro til lavere rente enn forutsatt på kommunens innlån samtidig som kapitalen som har stått til forrentning gjennom året har vært vesentlig større enn forutsatt. Samlet ble netto renteutgifter redusert med 4,5 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette mer enn dekte det negative resultatet den eksterne finansforvaltningen bidro med for 2018 med en mindreinntekt på 3,4 mill. kroner i forhold til budsjett. Det var varslet og forventet et positivt resultat på denne posten, men utviklingen i finansmarkedene på slutten av året, bidro til at en budsjettet inntekt på 2,8 mill. kroner ble snudd til et tap på 0,6 mill. kroner. Når netto avdragsutgifter reduseres med hele 7,2 mill. kroner i forhold til budsjett, så skyldes dette i hovedsak forsinket fremdrift på investeringssiden samt endring i føring av konserninterne lån og avdrag (se note 10). Eiendomsskatten ble 3,1 mill. kroner høyere enn budsjettet. Promillen ble justert ned i forhold til oppjustering av taksten slik at eiendomsskatten ikke skulle øke for den enkelte eiendom. Merinntekten skyldes derfor at økningen i antall boliger og eiendommer ble større enn forutsatt i budsjettet.

De fleste andre postene innenfor finansområdet gav også positive avvik. Dette gjelder ikke minst pensjonskostnaden, som etter de endelige aktuarberegningene endte med en mindreutgift i forhold til budsjett på 6,5 mill. kroner. Vedtak i Istad AS om utbetaling av ekstraordinært utbytte, gav kommunen en merinntekt på 2,1 mill. kroner samtidig som utbetalingene fra Havbruksfondet gav kommunen en inntekt ut over budsjett på 1,7 mill. kroner. Ved utgangen av året, etter at lønnsøkningene ute i avdelinger og enheter var kompensert, stod det igjen en ubenyttet lønnsnett på 5,5 mill. kroner. Etter dette bidrar finansområdet samlet sett med å bedre resultatet med hele 35,6 mill. kroner.

Det er anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre 1,75 pst. av brutto driftsinntekter over tid. For Molde kommune utgjør netto driftsresultats andel av brutto driftsinntekter 0,79 pst. i 2018 (3,5 pst. i 2017 og 4,7 pst. i 2016). For å få frem en mer korrekt andel, bør tallene for 2017 og 2018 korrigeres for bruk og avsetning til bundne fond. Dette ville for disse to årene gi et netto driftsresultat på henholdsvis 1,43 pst og 1,07 pst. av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat, korrigert for bruk av og avsetning til bundne fond, viser slik utvikling.

#### **Korrigert netto driftsresultat**

(Beløp i 1 000 kroner)

## Avsluttende kommentar

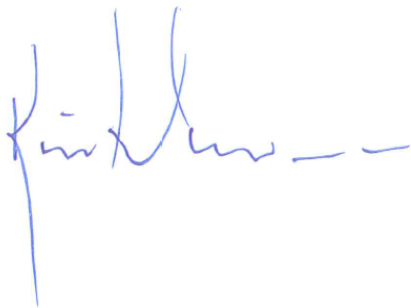
For fjerde år på rad har Molde kommune oppnådd et positivt netto driftsresultat og avlagt et regnskap med et udisponert mindreforbruk. Dette er selvsagt svært gledelig, men med tanke på bygging av nødvendige økonomiske buffere også nødvendig. I intensjonsavtalen mellom Midsund, Molde og Nesset kommuner, er det nedfelt en del forpliktelse og målsettinger innenfor økonomiområdet. De tre kommunene skal minimum være i balanse når ny kommune dannes og den nye kommunen skal som minimum ha et netto driftsresultat på 2,0 pst. økende til 3,0 pst. på lengre sikt, samt ha et langsiktig mål om et disposisjonsfond på minimum 5,0 pst. av brutto driftsinntekter. Molde kommunes disposisjonsfond utgjør ved utgangen av 2018 hele 143,7 mill. kroner noe som utgjør 6,6 pst. av brutto driftsinntekter og er dermed godt over kravet i intensjonsavtalen. Disposisjonsfondet er bygd opp over de tre siste årene etter at det har vært tilnærmet

tomt i perioden 2012–2015. En betydelig, men nødvendig snuoperasjon er gjennomført i disse fire årene. Også andre punkter i intensjonsavtalen svares godt ut av Molde kommune.

I opprinnelig budsjett for 2018, var det lagt inn en avsetning til disposisjonsfond på 18,1 mill. kroner som ble redusert til 13,9 mill. kroner ved budsjettrevisjonen i juni. Det regnskapsmessige mindreforbruket i 2017 på 22,8 mill. kroner ble også vedtatt avsatt til fondet. Ved økonomirapporteringen gjennom året, har det vært utarbeid prognoser som viste at budsjettert avsetning til disposisjonsfondet måtte reduseres som følge av forventet merforbruk. Per 1. tertial var prognosen at 31,9 mill. kroner av budsjetterte avsetninger måtte strykes. Prognosene har stadig forbedret seg ved at forventede strykninger ble redusert, men senest i oktober var prognosen at 9,8 mill. kroner av budsjettert avsetning til disposisjonsfond måtte strykes. Da er det svært gledelig at regnskapet viser at budsjetterte avsetninger i sin helhet gjennomføres og at det i tillegg er et udisponert mindreforbruk for året.

Da det ved halvårsskiftet så som mest kritisk ut økonomisk med tanke på året som helhet, innførte rådmannen en midlertidig ansettelses- og innkjøpsstopp. I hvor stor grad denne har bidratt til å bremse eller redusere merforbruket i avdelinger og enheter er ikke klart, men at fokuset dette tiltaket gir har påvirkning, er det liten tvil om. I tillegg gikk det aller meste innen finansområdet i positiv retning, og da særlig på slutten av året. Merforbruket i avdelinger og enheter i 2018 er det som mest av alt gir bekymringer for utviklingen i 2019. Av kommunens 44 avdelinger, enheter og fagseksjoner var det 21 som samlet endte med et merforbruk på 51,5 mill. kroner i 2018. De øvrige 23 avdelingene, enhetene og fagseksjonene, leverte et mindreforbruk på 25,2 mill. kroner noe som gav et netto merforbruk på 26,3 mill. kroner. Om noe av dette merforbruket videreføres inn i 2019 er ikke kjent men svært sannsynlig. Den økonomiske ubalansen i tjenesteproduksjonen har endret seg negativt de siste årene. Fra å levere et mindreforbruk i 2015 og 2016 på henholdsvis 12,7 mill. kroner og 10,7 mill. kroner, ble dette snudd til et merforbruk i 2017 og 2018 på henholdsvis 8,5 mill. kroner og 26,3 mill. kroner. Stort press på tjenestene ikke minst på grunn av nye og til dels svært ressurskrevende tjenestemottakere innen mange tjenesteområder, er mye av forklaringen på utviklingen. Men utfordringen varierer mellom enhetene og er svært store for enkelte.

Budsjettrammene for tjenesteproduksjonen i 2018 var svært stramme. Denne stramheten er videreført i rammene for 2019. Krav eller forventning om effektivisering i kommunesektoren vil vedvare også i årene som kommer, og digitalisering og bruk av velferdsteknologi er stadig økende. Mye av bakgrunnen for svært begrensede økonomiske rammer i statsbudsjettene, er at statens inntekter fra olje- og gasssektoren ikke forventes å kunne bidra til den samme økningen i økonomisk handlingsrom i årene fremover, slik tilfelle har vært mange år. Samtidig viser de årlige statsbudsjetter at kommunesektoren som tjenesteleverandør til landets befolkning er høyt prioritert. Videre er det et ønske om å stadig levere bedre tjenester innenfor alle tjenesteområder. For å klare dette, vil det være behov for effektivisering av tjenesteproduksjonen fremover, både for å håndtere økt etterspørsel og for å kunne opprettholde og i mange tilfeller bedre kvaliteten på de kommunale tjenestene innenfor fortsatt stramme budsjettrammer.



## Driftsregnskapet



## Driftsregnskapet

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
<b>Driftsinntekter</b>						
Brukerbetalinger		90 584	88 548	89 731	86 239	90 225
Andre salgs- og leieinntekter		97 265	96 059	98 130	87 196	95 992
Overføringer med krav til motytelse		357 625	269 812	322 580	329 228	276 957
Rammetilskudd		633 924	613 671	604 166	567 160	663 094
Andre statlige overføringer		107 916	104 749	155 212	106 899	89 423
Andre overføringer		13 428	3 692	6 030	2 320	1 460
Skatt på inntekt og formue		776 990	786 437	749 627	721 890	808 016
Eiendomsskatt		97 078	94 023	95 461	93 224	97 620
Andre direkte og indirekte skatter		-	20	29	29	20
<b>Sum driftsinntekter</b>		<b>2 174 810</b>	<b>2 057 011</b>	<b>2 120 967</b>	<b>1 994 185</b>	<b>2 122 807</b>
<b>Driftsutgifter</b>						
Lønnsutgifter		1 159 325	1 129 796	1 092 471	1 041 010	1 139 729
Sosiale utgifter	4	285 102	298 299	273 499	256 159	303 505
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj. produksjonen		307 102	273 740	296 703	246 106	273 524
Kjøp av tjenester som erstatter tj. produksjon		244 742	233 882	219 954	199 587	258 139
Overføringer		264 603	229 893	188 264	185 733	189 694
Avskrivninger	6	35 133	35 134	33 452	32 068	35 122
Fordelte utgifter		-109 856	-129 438	-99 447	-107 718	-118 984
<b>Sum driftsutgifter</b>		<b>2 186 152</b>	<b>2 071 305</b>	<b>2 004 896</b>	<b>1 852 945</b>	<b>2 080 729</b>
<b>Brutto driftsresultat</b>		<b>-11 342</b>	<b>-14 294</b>	<b>116 071</b>	<b>141 240</b>	<b>42 079</b>
<b>Finansinntekter</b>						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		57 574	51 382	13 169	10 491	11 906

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		-	2 840	5 802	4 866	1 900
Mottatte avdrag på utlån	10, 11	80 404	77 636	150	237	400
<b>Sum eksterne finansinntekter</b>		<b>137 978</b>	<b>131 858</b>	<b>19 122</b>	<b>15 594</b>	<b>14 206</b>
<b>Finansutgifter</b>						
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		49 941	50 296	31 920	30 527	40 490
Tap på finansielle instrumenter	13	583	-	-	-	-
Avdragsutgifter	9	94 023	98 502	62 076	63 758	67 954
Utlån		27	150	250	197	50
<b>Sum eksterne finansutgifter</b>		<b>144 573</b>	<b>148 948</b>	<b>94 246</b>	<b>94 482</b>	<b>108 494</b>
<b>Resultat eksterne finanstransaksjoner</b>		<b>-6 595</b>	<b>-17 090</b>	<b>-75 124</b>	<b>-78 888</b>	<b>-94 288</b>
Motpost avskrivninger		35 133	35 134	33 452	32 068	35 122
<b>Netto driftsresultat</b>		<b>17 196</b>	<b>3 750</b>	<b>74 399</b>	<b>94 420</b>	<b>-17 087</b>
<b>Interne finanstransaksjoner</b>						
Bruk av tidligere års mindreforbruk		22 838	22 838	59 248	37 055	-
Bruk av disposisjonsfond	14	-	-	-	-	-
Bruk av bundne fond	14	22 758	18 407	8 823	9 478	22 595
<b>Sum bruk av avsetninger</b>		<b>45 596</b>	<b>41 245</b>	<b>68 071</b>	<b>46 533</b>	<b>22 595</b>
Overført til investeringsregnskapet		-	-	-	789	-
Dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk		-	-	-	36 880	-
Avsetninger til disposisjonsfond	14	36 688	36 688	66 813	37 055	5 171
Avsetninger til bundne fond	14	16 767	8 307	52 818	6 980	337
<b>Sum avsetninger</b>		<b>53 455</b>	<b>44 995</b>	<b>119 632</b>	<b>81 704</b>	<b>5 508</b>
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>		<b>9 337</b>	<b>-</b>	<b>22 838</b>	<b>59 248</b>	<b>-</b>

## Regnskapsskjema 1A – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Skatt på inntekt og formue	776 990	786 437	786 437	749 627
Ordinært rammetilskudd	633 924	613 671	613 091	604 166
Skatt på eiendom	97 078	94 023	94 023	95 461

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Andre direkte eller indirekte skatter	-	20	20	29
Andre generelle statstilskudd	107 916	104 749	103 886	155 212
<b>Sum frie disponible inntekter</b>	<b>1 615 908</b>	<b>1 598 900</b>	<b>1 597 457</b>	<b>1 604 496</b>
Renteinntekter og utbytte	57 574	51 382	10 315	13 169
Gevinst fiansielle instrumenter	-	2 840	1 840	5 802
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	49 941	50 296	33 384	31 920
Tap på finansielle instrumenter	583	-	-	-
Avdrag på lån	94 023	98 502	67 931	62 076
<b>Netto finansinntekter/utgifter</b>	<b>-86 972</b>	<b>-94 576</b>	<b>-89 160</b>	<b>-75 025</b>
Til dekning av tidligere regnskapsmessig merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	36 688	36 688	18 063	66 813
Til bundne avsetninger	16 767	8 307	407	52 818
Bruk av tidligere års mindreforbruk	22 838	22 838	-	59 248
Bruk av ubundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	22 758	18 407	17 422	8 823
<b>Netto avsetninger</b>	<b>-7 859</b>	<b>-3 750</b>	<b>-1 048</b>	<b>-51 561</b>
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-
Til fordeling drift	1 521 077	1 500 574	1 507 249	1 477 910
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1 511 740	1 500 574	1 507 249	1 455 072
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	<b>9 337</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>22 838</b>

## Regnskapsskjema 1B – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Rådmannen	7 568	14 545	14 468	7 317
Plan- og utviklingsavdelingen	21 736	24 368	24 384	19 861
Driftsavdelingen	10 550	10 541	10 377	8 765
Personal- og organisasjonsavdelingen	57 179	61 926	62 486	55 476
Økonomiavdelingen	17 510	18 960	18 587	17 459
Fellesområdet skole	12 635	12 996	9 836	3 989
Kvam skole	17 159	15 349	15 034	15 265
Sellanrå skole	27 806	27 315	26 967	26 894
Langmyra skole	36 838	36 863	36 383	34 943
Nordbyen skole	22 058	21 870	21 648	21 518
Kviltorp skole	36 893	35 898	35 860	34 232

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Kleive oppvekstsenter	11 422	11 685	11 661	11 204
Bolsøya skole	7 254	6 992	6 943	7 439
Vågsetra barne- og ungdomsskole	25 645	23 864	23 195	22 954
Sekken oppvekstsenter	5 027	4 871	4 762	4 631
Bekkevoll ungdomsskole	34 552	31 980	31 697	33 535
Bergmo ungdomsskole	24 299	24 536	23 838	23 754
Skjevik barne- og ungdomsskole	21 883	19 353	19 624	21 345
Molde voksenopplæringscenter	11 812	9 655	9 566	10 579
Fellesområdet barnehage	127 550	125 837	131 013	126 326
Hauglegda og Øvre Bergmo barnehager	15 406	15 042	13 875	14 169
Hatlelia barnehage	9 313	9 873	9 632	8 772
Kvam og St. Sunniva barnehager	12 246	12 595	11 760	12 564
Hjelset barnehage	9 957	10 145	9 417	9 357
Barnas Hus barnehage	10 593	10 852	8 798	10 011
Langmyra og Banehaugen barnehager	6 629	6 780	6 341	6 767
Lillekollen barnehage	12 132	12 552	11 583	11 470
Barneverntjenesten	35 431	35 485	33 592	35 063
Sosialtjenesten NAV Molde	40 867	35 412	35 193	94 949
Flyktningtjenesten	81 945	82 212	81 054	36 231
Ressurstjenesten	51 092	47 250	41 457	76 232
Helsetjenesten	77 284	79 470	77 960	31 459
Fellesområdet pleie og omsorg	-22 865	-27 384	-22 801	-24 272
Glomstua omsorgssenter	113 492	111 124	109 858	114 020
Kirkebakken omsorgssenter	47 002	44 534	44 050	48 027
Råkhaugen omsorgssenter	59 471	58 300	58 358	53 958
Bergmo omsorgssenter	64 931	65 592	64 976	64 366
Kleive og Skåla omsorgssenter	65 554	65 631	64 864	63 525
Tiltak funksjonshemmede	213 975	197 684	195 424	182 862
Brann- og redningstjenesten	22 702	22 395	22 070	22 754
Byggesak og geodata	-340	1 104	934	984
Molde bydrift	15 238	15 914	13 306	11 438
Kulturtjenesten	35 510	36 361	36 078	34 551
Kulturskolen	8 386	8 746	8 504	9 108
<b>Sum fordelt til drift skjema 1B</b>	<b>1 523 324</b>	<b>1 497 073</b>	<b>1 474 612</b>	<b>1 435 851</b>
Avstemming mot skjema 1A	-11 584	3 501	32 637	19 222
<b>Sum fordelt til drift 1A</b>	<b>1 511 740</b>	<b>1 500 574</b>	<b>1 507 249</b>	<b>1 455 072</b>

## Avstemming skjema 1A og 1B

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018
<b>Sum fordelt til drift skjema 1B</b>	<b>1 523 324</b>	<b>1 497 073</b>
<b>1A posterings bokført på resultatområdene</b>		
Renteutgifter	-10	-1
Avsetninger til fond	-16 745	-8 307
Andre statlige overføringer	3 731	1 452
Andre indirekte skatter	-	20
Renteinntekter	-	-
Bruk av bundne avsetninger	22 758	18 407
<b>1B posterings ikke bokført på resultatområdene</b>		
Andre utgifter	214	-
Forvaltningsutgifter	188	-
Andre konsulenttjenester	424	-
Andre overføringer kommuner	-	205
Kirkelig fellesråd	11 024	11 024
Tap på fordringer	34	-
Sentral lønnsreserve	-	5 517
Tvangsmulkt – byggesak	-107	-
Husleie kulturskolen – kapitalkostnad krisesenteret	-4 343	-4 378
Flyktninger tilskudd 2	-519	-
RIUAs andel renter/avdrag 2018	-132	-
Tøndergård skole og ressurscenter – innføring overhead	-	-170
Toppfinansieringstilskudd ressurskrevende tjenester	-60 178	-60 178
Gjensidigestiftelsen – utbytte	-242	-242
Diverse	-16	-10
<b>Konserninterne posterings</b>		
Moldebadet KF – tilskudd og dekning kapitalutgifter	8 663	8 624
Molde Eiendom KF – rammeoverføring	138 697	137 384
Overføringer fra KF	-3 245	-3 252
Mottatte avdrag på konserninterne utlån	-79 814	-77 136
<b>Avstemming pensjon og kalkulatoriske avskrivninger</b>		
Avstemming pensjon fellesområdet	-28 238	-21 702
Kalkulatoriske avskrivninger	-3 726	-3 756

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018
Avstemming	-11 584	3 501
Sum fordelt til drift skjema 1A	1 511 740	1 500 574

## Investeringsregnskapet



## Investeringsregnskapet

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
<b>Inntekter</b>						
Salg av driftsmidler og fast eiendom		4 291	3 810	5 307	3 290	140
Andre salgsinntekter		-	-	74	192	-
Overføringer med krav til motytelse		5 881	25 728	6 559	8 742	13 730
Kompensasjon for merverdiavgift		20 738	36 626	8 396	5 917	31 300
Andre overføringer		4 272	4 122	-	-	-
Renteinntekter og utbytte		7	-	6	-	-
<b>Sum inntekter</b>		<b>35 190</b>	<b>70 286</b>	<b>20 343</b>	<b>18 140</b>	<b>45 170</b>
<b>Utgifter</b>						
Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon		128 244	216 607	52 595	34 853	323 437
Overføringer		21 750	44 126	15 384	6 349	49 300
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		2 059	-	1 403	1 714	-
<b>Sum utgifter</b>		<b>152 054</b>	<b>260 733</b>	<b>69 382</b>	<b>42 916</b>	<b>372 737</b>
<b>Finanstransaksjoner</b>						
Avdragsutgifter	11	9 559	-	17 652	13 756	-
Utlån		153 460	75 000	36 298	34 077	-
Kjøp av aksjer og andeler	7	1 046	1 100	1 067	1 304	1 100
Dekning av tidligere års udekket		500	500	1 717	25 301	-
Avsetninger til ubundne investeringsfond	14	1 106	4 122	3 297	879	-
Avsetninger til bundne investeringsfond		242	-	61	-	-
<b>Sum finanstransaksjoner</b>		<b>165 913</b>	<b>80 722</b>	<b>60 093</b>	<b>75 318</b>	<b>1 100</b>

	Note	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
<b>Finansieringsbehov</b>		282 777	271 169	109 133	100 094	328 667
<b>Dekket slik:</b>		-	-	-	-	-
Bruk av lån		271 422	270 069	87 163	81 584	327 567
Salg av aksjer og andeler	7	-	-	2 500	82	-
Mottatte avdrag på utlån		10 309	-	18 402	14 475	-
Overføringer fra driftsregnskapet		-	-	-	789	-
Bruk av tidligere års udisponert		-	-	-	1 750	-
Bruk av ubundne investeringsfond	14	1 046	1 100	1 067	1 304	1 100
Bruk av bundne investeringsfond	14	-	-	-	110	-
<b>Sum finansiering</b>		282 777	271 169	109 133	100 094	328 667
<b>Udekket/udisponert</b>		-	-	-	-	-

## Regnskapsskjema 2A - investering

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer i anleggsmidler	152 054	260 733	340 790	69 382
Utlån og forskutteringer	153 460	75 000	-	36 298
Aksjer, andeler og innskudd	1 046	1 100	1 100	1 067
Avdrag på lån	9 559	-	-	17 652
Dekning av tidligere års udekket	500	500	-	1 717
Avsetninger	1 348	4 122	-	3 358
<b>Årets finansieringsbehov</b>	<b>317 967</b>	<b>341 455</b>	<b>341 890</b>	<b>129 475</b>
<b>Finansiert slik:</b>				
Bruk av lånemidler	271 422	270 069	273 366	87 163
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 291	3 810	3 760	7 807
Tilskudd til investeringer	4 272	4 122	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	20 738	36 626	37 180	8 396
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	16 191	25 728	26 484	24 961
Andre inntekter	7	-	-	80
<b>Sum ekstern finansiering</b>	<b>316 921</b>	<b>340 355</b>	<b>340 790</b>	<b>128 408</b>
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	1 046	1 100	1 100	1 067
<b>Sum finansiering</b>	<b>317 967</b>	<b>341 455</b>	<b>341 890</b>	<b>129 475</b>

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Udekket/udisponert	-	-	-	-

## Regnskapsskjema 2B - investering

Regnskapsskjema 2B spesifiserer «investeringer i anleggsmidler» fra regnskapsskjema 2A ned på prosjektnivå i tråd med revidert budsjett. Regnskapsskjema 2B spesifiserer kun utgiftsbevilgningen fra regnskapsskjema 2A, det vil si bruttobevilgningen til det enkelte prosjekt. Finansiering, herunder blant annet ekstern finansiering av det enkelte prosjekt, er dermed ikke synliggjort i regnskapsskjema 2B. Egne regler for finansiering av investeringer i kirkelig fellesråd, gjør at disse skal inkluderes i kommunens skjema 2B.

De enkelte investeringsprosjekt er kommentert under den respektive enheten. Samlet sett viser skjema 2B at det i 2018 er brukt mindre enn budsjettet til investeringer i Molde kommune enn det som var bevilget i revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak forsinket fremdrift og da spesielt for investeringsprosjektene knyttet til nytt sykehus på Hjelset (SNR), Sjøfronten trinn 1-3 og tomtefelt til boliger. Samlet var det budsjettet med 260,7 mill. kroner i revidert investeringsbudsjett. Investeringsregnskapet viser utgifter på 152,1 mill. kroner, noe som er 108,6 mill. lavere enn budsjettet.

Det er 11 investeringsprosjekt som har merforbruk, de fleste med små beløp.

(Beløp i 1 000 kroner)

	Prosjekt	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
<b>Plan- og utviklingsavdelingen</b>		<b>94 639</b>	<b>187 850</b>	<b>186 200</b>	<b>25 164</b>
Diverse erverv og tiltak	4004	-	600	800	1 910
Flytting av øvingsanlegg	1039	2 818	4 700	4 700	-
Gang- og sykkelveg Bolsøya	1045	1 049	250	250	-
Infrastruktur Bolsøya	1037	-	500	500	106
Infrastruktur Årødalen	4985	2 042	3 200	-	-
Nytt SNR – andre konsekvenser Molde kommune	1042	-	3 650	5 000	-
Nytt SNR – grunnerverv Hjelset	1043	-	15 000	15 000	-
Opparbeidelse av tomtefelt boliger	4001	19 218	50 000	50 000	10 458
Opparbeidelse av tomtefelt næring	4003	634	1 000	1 000	-
Sentrumstiltak	4005	-	250	250	-
Sjøfronten 1 (Storkaia–Torget)	1122	58 796	70 000	70 000	7 036
Sjøfronten 2	1107	-	4 000	4 000	-
Sjøfronten 3 (Brunvoll–Elvemoloen)	1100	10 063	30 000	30 000	5 654
Sykkelparkering skoler	1044	18	2 700	2 700	-

	Prosjekt	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Årølivegen øst	4060	-	2 000	2 000	-
<b>Personal- og organisasjonsavdelingen</b>		<b>13 313</b>	<b>20 408</b>	<b>15 332</b>	<b>13 022</b>
IKT-investeringer Molde kommune	1036	1 586	2 000	2 000	3 481
Inventar renovering Storgata 31	1401	-	2 500	2 500	-
ROR-IKT – fellesinvesteringer	9260	11 727	15 908	10 832	9 541
<b>Skole</b>		<b>1 671</b>	<b>2 450</b>	<b>2 450</b>	<b>2 021</b>
IPad-prosjektet	2000	1 671	2 450	2 450	2 021
<b>Helsetjenesten</b>		<b>283</b>	<b>500</b>	<b>500</b>	<b>496</b>
Nye elbiler	3193	283	500	500	496
<b>Ressurstjenesten</b>		<b>1 027</b>	<b>1 058</b>	<b>1 058</b>	
Kjøp av biler ressurstjenesten	3600	1 027	1 058	1 058	-
<b>Pleie og omsorg</b>		<b>4 954</b>	<b>6 966</b>	<b>3 510</b>	<b>252</b>
Bergmo omsorgssenter – inventar ombygging	3057	779	800	-	-
Bergmo omsorgssenter – møbler	3705	360	360	360	-
Glomstua omsorgssenter – kjøkken	3055	2 008	1 906	-	252
Råkhaugen omsorgssenter – dagsenterbuss	3706	-	1 150	1 150	-
Råkhaugen omsorgssenter – nye vaskemaskiner	3058	717	750	-	-
Skåla omsorgssenter – ny dagsenterbuss	3704	1 090	-	-	-
Tjenestebiler hjemmetjenesten	3707	-	2 000	2 000	-
<b>Brann- og redningstjenesten</b>		<b>1 676</b>	<b>1 570</b>	<b>6 070</b>	<b>790</b>
Bil kursavdelingen	4136	320	300	300	-
Ny brannbil	4137	-	-	4 500	-
RIUA – diverse utstyr	4170	1 356	1 270	1 270	790
<b>Byggesak og geodata</b>		<b>2 473</b>	<b>1 760</b>	<b>3 500</b>	<b>-</b>
Skanning av byggesaksarkiv	4330	2 473	1 760	3 500	-
<b>Molde bydrift</b>		<b>26 163</b>	<b>28 408</b>	<b>35 700</b>	<b>12 904</b>
Biler og maskiner	4016	1 930	2 000	2 000	524
Biler og maskiner – park	8000	1 311	1 250	1 250	1 170
Kommunale veger	4011	2 441	1 500	4 500	6 964
Langåsvegen	4999	2 342	2 200	-	250
Parkering – ny bil	8001	257	258	-	-
Trafikksikring	4012	59	350	350	446
Trafikksikring – Eikrem	8005	-	1 950	7 800	-
Trafikksikring – Moldelivegen	4770	-	400	1 300	-
Utskifting armatur natriumhøytrykk (NAH)	4731	12 257	13 000	13 000	-
Utskifting HQL-armatur	4717	3 634	4 000	4 000	1 948

	Prosjekt	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Veg- og gatelys	4013	1 931	1 500	1 500	1 603
<b>Kulturtjenesten</b>		<b>478</b>	<b>1 670</b>	<b>1 470</b>	<b>177</b>
Infotavler, skilting turområder	5558	47	200	-	-
Kulturhuset – sikringstiltak brann og rømning	5023	-	210	210	-
Tursti Damefallet–Tusenårsvarden	5556	30	585	585	177
Tursti Skihytta–Varden	5562	402	675	675	-
<b>Kirkelig fellesråd</b>		<b>1 018</b>	<b>7 500</b>	<b>10 000</b>	<b>5 556</b>
Gravplassutvidelse Røbekk	5609	1 018	7 500	10 000	5 556
<b>Fellesområdet</b>		<b>4 359</b>	<b>593</b>	-	<b>31</b>
Justeringsrett merverdiavgift	9500	4 359	593	-	31
<b>Prosjekter i 2017 uten bevilgning eller kostnader i 2018</b>		-	-	-	<b>8 969</b>
Prosjekter i 2017 uten bevilgning eller kostnader i 2018		-	-	-	8 969
<b>Sum</b>		<b>152 054</b>	<b>260 733</b>	<b>265 790</b>	<b>69 382</b>
<b>Investeringer i anleggsmidler fra skjema 2A</b>		<b>152 054</b>	<b>260 733</b>	<b>265 790</b>	<b>69 382</b>

## Balansen



## Balansen

(Beløp i 1 000 kroner)

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
<b>EIENDELER</b>				
<b>Anleggsmidler</b>		<b>6 081 855</b>	<b>3 273 362</b>	<b>3 113 382</b>
Faste eiendommer og anlegg	6	671 347	595 331	578 522
Utstyr, maskiner og transportmidler	6	82 710	76 974	77 195
Utlån		163 174	151 364	134 981
Konserninterne langsiktige fordringer	8, 10	2 451 686	-	-
Aksjer og andeler	7	179 175	178 247	179 780
Pensjonsmidler	4	2 533 763	2 271 446	2 142 904
<b>Omløpsmidler</b>		<b>723 630</b>	<b>746 062</b>	<b>688 427</b>
Kortsiktige fordringer		169 743	23 511	12 185
Konserninterne kortsiktige fordringer	10, 16	-138 953	-	-

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Premieavvik	4	168 664	152 395	155 177
Obligasjoner	13	91 418	92 001	86 199
Kasse, postgiro, bankinnskudd	13	432 758	478 155	434 866
<b>SUM EIENDELER</b>		<b>6 805 485</b>	<b>4 019 424</b>	<b>3 801 808</b>
<b>EGENKAPITAL OG GJELD</b>				
<b>Egenkapital</b>		<b>566 773</b>	<b>446 276</b>	<b>349 532</b>
Disposisjonsfond	14	143 656	106 968	40 155
Bundne driftsfond	14	53 241	59 233	14 683
Ubundne investeringsfond	14	93 970	93 910	91 680
Bundne investeringsfond	14	3 026	2 784	3 161
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital drift	20	-10 576	-10 576	-10 576
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital investering	20	557	557	557
Regnskapsmessig merforbruk		-	-	-
Regnskapsmessig mindreforbruk		9 337	22 838	59 248
Udisponert i investeringsregnskap	14	-	-	-
Udekket i investeringsregnskap	14	-	-500	-2 217
Kapitalkonto	21	273 560	171 062	152 840
<b>Langsiktig gjeld</b>		<b>5 958 638</b>	<b>3 284 396</b>	<b>3 181 600</b>
Pensjonsforpliktelser	4	2 639 215	2 501 793	2 412 873
Ihendehaverobligasjonslån	8	3 114 800	639 067	654 675
Sertifikatlån		-	-	-
Andre lån	8	204 623	143 535	114 051
<b>Kortsiktig gjeld</b>		<b>280 074</b>	<b>288 752</b>	<b>270 676</b>
Annen kortsiktig gjeld		263 334	268 680	249 293
Premieavvik	4	16 739	20 072	21 384
<b>SUM EGENKAPITAL OG GJELD</b>		<b>6 805 485</b>	<b>4 019 424</b>	<b>3 801 808</b>
<b>MEMORIAKONTI</b>				
<b>Memoriakonto</b>		<b>188 764</b>	<b>221 460</b>	<b>224 116</b>
Ubrukte lånemidler		150 344	182 095	221 058
Andre memoriakonti		38 420	39 365	3 058
<b>Motkonto til memoriakontiene</b>		<b>-188 764</b>	<b>-221 460</b>	<b>-224 116</b>

## Note 1

### Molde kommunes organisering

Molde kommunes regnskap synliggjør alle aktiviteter i kommunal regi samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre.

Kommunen har ved årsskiftet fire kommunale foretak som ikke er tatt inn i kommunens regnskapstall. Disse er Molde Vann og Avløp KF, Molde Havnevesen KF, Molde Eiendom KF og Moldebadet KF som alle presenterer egne regnskaper for kommunestyret. I note 15 til regnskapet for 2018, er hovedtall for morselskapet og alle disse virksomhetene presentert samlet for konsernet.

I note 7 er hovedtall for kommunens fire heleide aksjeselskaper også presentert. Det gjelder Molde Kino AS, Gotfred Lies plass 1 AS, Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS og Romsdal Parkering AS.

Romsdal Regionråd (ROR), Romsdal interkommunale utvalg mot akutt forurensing (RIUA) og Dagligvarehandelens kulturfond inngår i Molde kommunes regnskap. I note 17 er hovedtall for ROR og RIUA presentert.

Innledningsvis i årsrapporten er det laget en oppstilling som viser alle kommunale foretak, interkommunale samarbeid og interkommunale selskap der Molde kommune er deltaker.

## Note 2

### Vesentlige forhold i regnskapet

Inntekter og utgifter tilhørende fellesnemnda for nye Molde kommune, inngår i kommunens regnskap også for 2018. Fellesnemnda mottok i 2017 tilskudd til engangskostnader knyttet til reformen med 35,9 mill. kroner. Dette tilskuddet skulle dekke alle engangsutgifter i perioden frem til sammenslåingen. Fellesnemnda har i Molde kommunes regnskap for 2018 hatt netto utgifter på samlet 11,0 mill. kroner som er dekket gjennom bruk av tidligere avsetning til bundne fond. Fondet er ved utgangen av 2018 på 22,1 mill. kroner. Note 18 viser hovedtallene tilhørende fellesnemden for nye Molde kommune.

Romsdal Regionråd (ROR) er en interesseorganisasjon. Det er uklart hvordan dette skal håndteres i kommunale regnskaper, men etter dialog med revisjonen har Molde kommune tatt ROR inn i kommunens regnskap som om det var et interkommunalt samarbeid uten eget regnskap.

Molde kommune har per 31. desember 2018 plassert 91,4 mill. kroner til forvaltning hos Pareto Asset Management AS. Per 31. desember 2018 fremkommer et urealisert tap på 0,6 mill. kroner. Dette tapet er belastet i regnskapet for 2018.

Kommunen har siden 2016 hatt en uenighet med helseforetaket vedrørende utskrivningsklare pasienter og manglende epikriser. Saken var oppe i sentral tvisteløsningsnemd i 2017, hvor Molde kommune fikk medhold. Uten at endelig konklusjon er trukket, er det fortsatt forhold i denne saken for årene 2016 - 2018 mellom kommunen og Helseforetaket som ikke er endelig avklart og som kan medføre utgifter for kommunen.

Renter og avdrag på gjeld knyttet til formålsbygg, som er overtatt av Molde Eiendom KF, har tidligere år blitt bokført og budsjettert i Molde kommunes regnskap. For 2018 er dette endret gjennom en administrativ budsjettendring. Dette medfører at renter og avdrag for 2018 fremkommer i foretakets regnskap hvor også gjelden tilhørende formålsbyggene er balanseført. For å dekke økte utgifter i foretakets regnskap, er tilskuddet fra morselskapet til foretaket budsjettmessig økt tilsvarende. Renterisiko på denne gjelden ligger derfor fortsatt i morselskapet.

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2018 er ikke endelig beregnet når regnskapet for dette året ferdigstilles. Fristen for å utarbeide refusjonskravet er 3. april 2019 og foreløpige beregninger indikerer at kravet kan bli noe høyere enn hva som er regnskapsført i 2018. Eventuelt avvik blir tatt inn i budsjettrevisjonen i juni 2019.

Molde kommune driver ingen skattepliktig virksomhet i egen regi. I den grad dette er aktuelt, drives slik virksomhet i regi av kommunens aksjeselskaper.

Kommunen er ikke kjent med forhold oppstått etter balansedagen som vil ha vesentlig økonomisk betydning for Molde kommune hverken med tanke på avleggelsen av regnskapet for 2018 eller for årene fremover.

## Note 3

### Note 3A - Anskaffelse og anvendelse av midler

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
<b>ANSKAFFELSE AV MIDLER</b>						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	2 174 810	2 057 011	2 044 976	2 120 967	1 994 185	2 122 807
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	35 183	70 286	67 424	20 337	18 140	45 170
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	419 716	401 927	286 021	127 193	111 736	341 773
<b>Sum anskaffelse av midler</b>	<b>2 629 709</b>	<b>2 529 224</b>	<b>2 398 421</b>	<b>2 268 497</b>	<b>2 124 061</b>	<b>2 509 750</b>
<b>ANVENDELSE AV MIDLER</b>						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	2 151 019	2 036 171	1 955 118	1 971 444	1 820 877	2 045 606
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	149 994	260 733	340 790	67 979	41 202	372 737
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	310 697	225 048	102 565	150 667	145 335	109 594
<b>Sum anvendelse av midler</b>	<b>2 611 710</b>	<b>2 521 952</b>	<b>2 398 473</b>	<b>2 190 090</b>	<b>2 007 414</b>	<b>2 527 937</b>

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Budsjett 2019
<b>Anskaffelse - anvendelse av midler</b>	17 999	7 272	-52	78 407	116 647	-18 187
Endring i ubrukte lånemidler	-31 752	-		-38 963	-93 901	-
<b>Endring i arbeidskapital</b>	<b>-13 753</b>	<b>7 272</b>	<b>-52</b>	<b>39 444</b>	<b>22 746</b>	<b>-18 187</b>
<b>AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER</b>						
Avsetninger	64 640	49 617	18 470	147 545	166 344	5 508
Bruk av avsetninger	46 642	42 345	18 522	69 138	49 697	23 695
Til avsetning senere år	-	-	-	-	-	-
<b>Netto avsetninger</b>	<b>17 999</b>	<b>7 272</b>	<b>-52</b>	<b>78 407</b>	<b>116 647</b>	<b>-18 187</b>
<b>INTERNE OVERFØRINGER OG FORDELINGER</b>						
Interne inntekter med videre	144 989	164 572	123 350	132 900	140 575	154 106
Interne utgifter med videre	144 989	164 572	123 350	132 900	140 575	154 106
<b>Netto interne overføringer</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## Note 3B - Oversikt over endring i arbeidskapital i balansen

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
<b>OMLØPSMIDLER</b>			
Endring betalingsmidler	-45 397	43 288	-144 895
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater	-583	5 802	4 866
Endring kortsiktige fordringer	7 279	11 327	149 709
Endring premieavvik	16 269	-2 781	12 588
<b>Endring omløpsmidler (A)</b>	<b>-22 432</b>	<b>57 636</b>	<b>22 267</b>
<b>KORTSIKTIG GJELD</b>			
<b>Endring kortsiktig gjeld (B)</b>	<b>8 679</b>	<b>-18 076</b>	<b>478</b>
<b>Endring i arbeidskapital (A-B)</b>	<b>-13 753</b>	<b>39 560</b>	<b>22 746</b>
<b>AVSTEMMING AV ARBEIDSKAPITAL MELLOM BALANSE OG BEVILGNINGSREGNSKAP</b>			
Endring arbeidskapital i bevilgningsregnskapet	13 753	39 444	22 746
Endring arbeidskapital i balansen	-13 753	-39 560	-22 746
<b>Awik *</b>	<b>-</b>	<b>-116</b>	<b>-</b>

## Note 4

### Pensjon

#### Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har pensjonsforsikringer for sine ansatte i Molde kommunale pensjonskasse (MKP), Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). MKP er kommunens egen pensjonskasse, mens KLP og SPK er kollektive pensjonsordninger. Alle de tre pensjonskassene sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte i kommunen.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon og sikrer alders- og uførepensjon sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV. Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år, har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62–64 år er ikke forsikringsmessig dekket og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av fremtidige AFP-pensjoner.

#### Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften, skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. For 2018 var de som tabellen under viser.

##### Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden

	MKP	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilsvarende amortisering over de kommende syv årene. Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

##### Pensjonskostnad og premieavvik

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	71 746	19 123	19 178	110 048	103 326

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	68 880	17 890	11 819	98 589	93 095
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-79 578	-18 315	-8 819	-106 712	-96 070
Adminstrasjonskostnad	14 064	1 358	651	16 073	14 615
<b>Beregnet netto pensjonskostnad (inkludert administrasjonskostnader)</b>	<b>75 112</b>	<b>20 057</b>	<b>22 829</b>	<b>117 998</b>	<b>114 967</b>
Forfalt pensjonspremie (inkludert administrasjonskostnader)	108 327	25 024	22 176	155 527	132 464
<b>Årets premieavvik (netto pensjonskostnad - pensjonspremie)</b>	<b>-33 215</b>	<b>-4 967</b>	<b>654</b>	<b>-37 529</b>	<b>-17 497</b>

I 2018 betalte kommunen inn 37,5 mill. kroner mer i pensjonspremie enn hva pensjonskostnaden ble. Premieavviket medfører da en inntektsføring på 37,5 mill. kroner i regnskapet for 2018. Dette er det største premieavviket kommunen har hatt siden ordningen ble innført. Amortisering av tidligere års premieavvik ble utgiftsført med 20,3 mill. kroner. Netto medførte dette en økning av netto driftsresultat med 17,2 mill. kroner for 2018 knyttet til årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik.

#### Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Forfalt pensjonspremie (inkludert administrasjonskostnader)	108 327	25 024	22 176	155 527	132 464
Årets premieavvik	-33 215	-4 967	654	-37 529	-17 497
Amortisering av tidligere års premieavvik	19 209	740	401	20 350	18 786
<b>Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering</b>	<b>94 321</b>	<b>20 796</b>	<b>23 231</b>	<b>138 347</b>	<b>133 752</b>
Pensjonstrekk ansatte	-13 530	-2 652	-3 739	-19 921	-18 760
<b>Årets regnskapsførte pensjonsutgift</b>	<b>80 791</b>	<b>18 144</b>	<b>19 491</b>	<b>118 426</b>	<b>114 993</b>

Regnskapsført pensjonsutgift ble i 2018 på 118,4 mill. kroner, en økning på 3,4 mill. kroner fra 2017. For å komme frem til regnskapsført pensjonsutgift, blir først årets pensjonspremie korrigert for årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik. Videre blir den delen de ansatte selv betaler inn til pensjonsordningene (pensjonstrekk ansatte) trukket fra. Dette gir regnskapsført pensjonsutgift.

#### Akkumulert premieavvik

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år	112 474	1 874	1 623	115 971	117 259
Årets premieavvik	33 215	4 967	-654	37 529	17 497
Sum amortisert premieavvik dette året	-19 209	-740	-401	-20 350	-18 786
<b>Akkumulert premieavvik 31.12.</b>	<b>126 481</b>	<b>6 102</b>	<b>568</b>	<b>133 151</b>	<b>115 971</b>
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	17 834	860	80	18 774	16 352

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Sum akkumulert premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift	144 315	6 962	648	151 925	132 323

Amortisering av tidligere års premieavvik vil i 2019 øke med 4,8 mill. kroner og komme på 25,2 mill. kroner. Det skyldes det høye premieavviket i 2018 og innskjerpingen i amortiseringstiden både i 2011 (10 år) og 2014 (7 år). Akkumulert premieavvik økte fra 132,3 mill. kroner ved inngangen av året til 151,9 mill. kroner ved utgangen av året. Det betyr at 151,9 mill. kroner skal utgiftsføres i kommunens regnskap over de kommende syv årene.

### Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

	MKP	KLP	SPK	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser 1.1.	69 104	44 732	88 046	201 882	236 608
Årets premieavvik	-33 215	-4 967	654	-37 529	-17 497
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-68 380	-11 762	8 211	-71 932	-17 229
Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	-	-	-	-	-
<b>Netto pensjonsforpliktelse 31.12.</b>	<b>-32 492</b>	<b>28 002</b>	<b>96 911</b>	<b>92 421</b>	<b>201 882</b>
Herav:					
Brutto pensjonsforpliktelse	1 834 958	460 165	326 479	2 621 603	2 473 328
Pensjonsmidler	1 867 450	432 163	229 569	2 529 182	2 271 446
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-4 581	3 948	13 664	13 031	28 465

Netto pensjonsforpliktelse angir forskjellen mellom kommuns påløpte pensjonsforpliktelse (brutto) og pensjonsmidlene avsatt til å dekke denne fremtidige forpliktelsen. Ved utgangen av 2017 var netto pensjonsforpliktelse på 201,9 mill. kroner, hvor brutto pensjonsforpliktelse var på 2 473 mill. kroner og pensjonsmidlene hadde en verdi på 2 271 mill. kroner.

Netto pensjonsforpliktelse er redusert til 92,4 mill. kroner i 2018. I tillegg til et stort premieavvik, trekker estimatavviket netto pensjonsforpliktelse mye ned i 2018. Estimataviket er forskjellen på anslått verdi på pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler brukt i fjorårets regnskap, og faktisk verdi på disse postene etter endelige beregninger. Høyere avkastning enn forventet på pensjonsmidlene i 2017 er en av årsakene til årets store estimatavik. Det vil si at verdien av pensjonsmidlene var større enn fjorårets regnskap viste. Det er naturlig å forvente motsatt effekt til neste år.

I tillegg til pensjon for egne ansatte, har Molde kommune også økonomisk medansvar for pensjonsordningen for tidligere ansatte i kommunerevisjonsdistrikt 2. Når Møre og Romsdal revisjon IKS ble etablert gjennom sammenslåingen av kommunerevisjonsdistrikt 1 og 2 samt fylkesrevisjonen, ble ansvaret for pensjonen til tidligere ansatte liggende igjen hos eierkommunene til den gamle kommunerevisjonen. Molde kommune svarer for 1/3 av pensjonspremien til kommunerevisjonsdistrikt 2. Dette utgjorde en utgift på 93 390 kroner i 2018. Det kommer i tillegg til tallene som er vist i tabellene i denne noten.

### Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier. SPK har ikke premiefond, det gjelder kun MKP og KLP.

(Beløp i 1 000 kroner)

	MKP	KLP	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	28 882	50	28 931	44 316
Tilført premiefondet i løpet av året	20 639	3 738	24 376	26 376
Bruk av premiefondet i løpet av året	-29 642	-3 744	-33 386	-41 760
<b>Innestående på premiefond 31.12.</b>	<b>19 879</b>	<b>43</b>	<b>19 922</b>	<b>28 932</b>

## Note 5

### Ytelser til ledende personer og kontrollorganer

#### Ledende personer

	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse*	Natural-ytelser	Sum 2018	Sum 2017
Ordfører	1 053 800	-	-	4 392	1 058 192	1 026 094
Varaordfører	526 900	-	-	-	526 900	513 047
Rådmann	1 209 442	-	275 080	12 268	1 496 790	1 219 792

\* Tilleggs-godtgjørelse til rådmannen knytter seg til stillingen som prosjektrådmann i nye Molde kommune

#### Kontrollorganer

	2018	2017
Revisjonshonorar - fastpris	1 856 000	1 867 087
Annet revisjonshonorar	27 000	-
Tilleggsbestillinger - avtalte kontrollhandlinger	71 000	-
Kontrollutvalgssekretariatet	845 500	902 500

## Note 6

### Anleggsmidler

#### Anleggsmidler

(Beløp i 1 000 kroner)

	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ikke avskrivbare	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2018	137 756	104 480	105 036	388 004	69 835	268 571	1 073 680
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	-	-73	-	-1 788	-	-	-1 860
Akkumulerte ordinære avskrivninger per 01.01.2018	-110 386	-66 719	-52 821	-153 294	-16 295	-	-399 515
<b>Bokført verdi 01.01.2018</b>	<b>27 370</b>	<b>37 688</b>	<b>52 215</b>	<b>232 922</b>	<b>53 539</b>	<b>268 571</b>	<b>672 305</b>
Tilgang i året	8 692	14 365	20 337	57 822	-	19 853	121 069
Avgang i året	-	-	-	-	-	-4 183	-4 183
Årets ordinære avskrivninger	-9 529	-6 935	-3 829	-13 498	-1 341	-	-35 133
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
<b>Bokført verdi 31.12.2018</b>	<b>26 532</b>	<b>45 118</b>	<b>68 723</b>	<b>277 246</b>	<b>52 198</b>	<b>284 240</b>	<b>754 057</b>

### Avskrivingsperioder:

IT-utstyr, kontormaskiner og lignende	5 år
Inventar/utstyr, transportmidler og anleggsmaskiner	10 år
Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg	20 år
Skoler, barnehager, boliger, idrettshaller og veier	40 år
Omsorgssenter, brannstasjoner og kulturbygg	50 år
Bolig-/nærings- og friareal	Ikke avskrivbar

### Store investeringsprosjekt

(Beløp i 1 000 kroner)

	Totalramme	Regnskap tidligere år	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Rest ramme
Sjøfronten 1 (Storkaia – Torget)	130 000	14 885	58 796	70 000	56 318
Sjøfronten 2	114 000	-	-	4 000	114 000
Sjøfronten 3 (Brunvoll – Elvemoloen)	60 000	5 902	10 063	30 000	44 035
Gravplassutvidelser Røbekk	25 500	5 665	1 018	7 500	18 818
Nytt SNR – grunnerverv Hjelset	25 000	-	-	15 000	25 000
Utskifting armatur natriumhøytrykk (NAH)	13 000	-	12 257	13 000	743

De aller fleste store investeringsprosjekter er knyttet til kommunale bygg og anlegg. Det betyr at disse investeringene blir håndtert av Molde Eiendom KF og inngår derfor i deres årsregnskap. Det er kun store

investeringer i Molde kommune som er med i denne noten. Det vises derfor til tilsvarende note i Molde Eiendom KF for samlet å få en oversikt over store investeringsprosjekt.

For generelle kommentarer knyttet til fremdriften i det enkelte investeringsprosjekt i tabellen, vises det til enhetssidene i årsrapporten.

## Sjøfronten 1

Molde kommune har inngått et byggefelleskap med Molde og Romsdal Havn IKS knyttet til kaia som inngår i Sjøfronten 1. Molde kommune står for utbyggingen, men Molde og Romsdal Havn IKS / Molde Havnevesen KF skal betale og ta over de tre ytterste meterne på kaia. Etter inngått avtale, skal Molde kommune viderefakturere 23,4 mill. kroner inkludert merverdiavgift til Molde og Romsdal havn IKS / Molde Havnevesen KF. Dette vil etter avtale skje i 2019 og vil bidra til at finansieringen først kommer inn i kommunens regnskap i 2019. Utgiftene på prosjektet er påløpt i regnskapet for 2018. I tillegg vil grunneiere og Molde Næringsforum bidra med tilskudd til prosjektet.

## Note 7

### Til hovedoversikt balanseregnskapet - aksjer og andeler

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	Antall aksjer/andeler	Eierandel
Istad AS - B-aksjer	44 095	34 018	34,02 %
Molde Lufthavnutvikling AS	7 241	707	38,03 %
Akerhallen AS	3 500	39	19,50 %
Molde Kino AS	3 000	1 304	100,00 %
Gotfred Lies plass 1 AS	1 938	224 350	100,00 %
Molde Kunnskapspark AS (1)	1 800	2 562	18,90 %
Langfjordforbindelsen AS	1 728	71	15,27 %
Møreaksen AS	580	5 525	7,46 %
Kystlab-Prebio AS	487	48 786	7,12 %
Samspleis AS	480	18	13,52 %
Astero AS	470	940	43,72 %
Molde Kulturbygg AS	334	330	33,00 %
AS Regionteatret i Møre og Romsdal	264	132	44,00 %
Romsdal Parkering AS	250	5	100,00 %
Bjørnsonhuset AS	225	225	37,50 %
Muritunet AS	200	200	1,40 %
Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS	172	171 648	100,00 %
Halsafjordsambandet AS	105	100	4,95 %
Visit Nordmøre & Romsdal AS (2)	100	34 133	3,30 %
Kjerringsundet AS	100	100	3,12 %
Trafikkterminalen Molde AS	37	37	7,40 %

	31.12.2018	Antall aksjer/andeler	Eierandel
<b>Sum aksjer</b>	<b>67 105</b>		
<b>Andeler</b>			
Molde kommunale pensjonskasse - selskapskapital	99 000	-	100,00 %
Egenkapitaltilskudd KLP	11 952	-	-
Møre og Romsdal revisjon IKS	336	-	12,10 %
Øvre veg 11 - innskudd	230	-	-
GassROR IKS - innskuddskapital	200	-	16,66 %
Storgt 10-12-14 AS - leieboerinnskudd	86	-	-
Molde Båthavnlag A/L	79	10	-
Stiftelsen Molde Ungdomsboliger - egenkapital	50	-	-
Stiftelsen Bjørnsonfestivalen - innskudd	40	-	-
Hjelset Skisenter	30	60	-
Møre og Romsdal Boligbyggelag A/L	27	274	-
Skaret Skisenter BA	20	15	-
Molde Barnehager BA	11	10	-
Biblioteksentralen AL - andeler	5	18	-
A/L Skarbakkene	2	3	-
Skaret Travbane	1	10	-
<b>Sum andeler</b>	<b>112 070</b>		
<b>Sum aksjer og andeler</b>	<b>179 175</b>		

Innskudd i Gjestestova AS med 68 000 kroner er avskrevet i regnskapet for 2018 på bakgrunn av at aktuelle eiendommer er solgt. Aksjer i Snarveien AS med 50 000 kroner er avskrevet i regnskapet for 2018 på bakgrunn av at selskapet ble avviklet i 2017.

### Interkommunale selskap

Molde kommune er deltaker i følgende interkommunale selskaper: RIR IKS, Krisesenteret for Molde og Omegn IKS, GassROR IKS, IKA Møre og Romsdal IKS, Molde og Romsdal Havn IKS og Møre og Romsdal revisjon IKS.

Det foreligger ingen opplysninger på nåværende tidspunkt som tilsier at Molde kommune vil måtte dekke forpliktelser i de interkommunale selskapene.

### Kommunale selskap

Molde kommune er 100 pst. eier i fire aksjeselskap. Hovedtall for disse gjengis her:

Selskap	Årsresultat	Egenkapital	Gjeld
Molde Kino AS*	956	7 205	15 480
Gotfred Lies plass 1 AS*	-3 081	2 367	21 751
Gotfred Lies plass 1 Omsorgsboliger AS*	-18	487	95
Romsdal Parkering AS*	32	-766	2 990

\* Regnskap 2017

## Note 8

### Langsiktig gjeld

Ved utgangen av 2018, hadde konsernet en samlet gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Alle lån, med unntak av enkelte husbanklån, ligger i det flytende rentemarkedet knytte til Nibor. Gjennomsnittlig rente på alle lån ble i 2018 på 1,58 pst. Gjennomsnittlig rente per 31. desember 2018 var 1,72 pst.

Grunnlag for renterisiko for Molde kommune som konsern, er betydelig mindre enn brutto lånegjeld som følge av midler innestående i bank, rentebytteavtaler og selvfinansierende gjeld. Det vises for øvrig til finansrapporten for ytterligere detaljer og kommentarer vedrørende gjeldsporteføljen.

(Beløp i 1 000 kroner)

Långiver	Forfallsdato	Durasjon	Rente	Rentetype	Hovedstol
<b>Bulletlån</b>					
Kommunalbanken	18.03.2020	0,2	1,51	6M nibor + 30 bp.	300 000
Kommunalbanken	17.03.2021	0,2	1,62	3M nibor + 34 bp.	450 000
Kommunalbanken	15.09.2021	0,2	1,32	6M nibor + 11 bp.	365 000
Kommunalbanken	20.09.2023	0,2	1,49	6M nibor + 27,5 bp.	300 000
<b>Obligasjoner FRN</b>					
Skandinaviska Enskilda Banken AB	20.03.2019	0,2	1,94	3M nibor + 66 bp.	389 800
Swedbank Norge	18.09.2019	0,2	1,72	3M nibor + 43,8 bp.	200 000
Swedbank Norge	16.09.2020	0,2	1,55	6M nibor + 33,5 bp.	250 000
Danske Bank AS	16.03.2022	0,2	1,56	3M nibor + 28,4 bp.	430 000
Danske Bank AS	21.09.2022	0,2	1,60	3M nibor + 31,9 bp.	430 000

Långiver	Forfallsdato	Durasjon	Rente	Rentetype	Hovedstol
<b>Øvrige lån</b>					
Husbanklån					353 584
<b>Sum langsiktig gjeld</b>			<b>1,72</b>		<b>3 468 384</b>
<b>Fradrag utlån kommunale foretak</b>					
Molde Vann og Avløp KF					535 664
Moldebadet KF					94 416
Molde Eiendom KF - Husbanken					148 961
Molde Eiendom KF					1 821 606
<b>Sum langsiktig gjeld - kommunale foretak</b>					<b>2 600 647</b>
<b>Sum langsiktig gjeld - Molde kommune</b>					<b>867 737</b>

## Rentebytteavtaler

Långiver	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finansreglementet
Renteswap DnB 14/21	200 000	21.01.2014	17.03.2021	2,82	6M nibor	Rentesikring	Kap. 7, pkt. 7.2 og 7.3
Renteswap DnB 16/26	200 000	28.10.2016	16.09.2026	1,6	6M nibor	Rentesikring	Kap. 7, pkt. 7.2 og 7.3

Rentesikringsinstrument benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for kommunens lånegjeld, og derigjennom redusere renterisikoen. Det er inngått to rentebytteavtaler som gjelder for den samlede gjeldsporteføljen.

## Risikoeksponering

### Renterisiko lånegjeld

Renterisiko for Molde kommune dreier seg først og fremst om hvor mye kommunens renteutgifter vil endre seg ved endring i rentesatsen. Rentesatsen økte i 2018, og det er signalisert at renten kan øke de neste årene. Molde kommunes lånegjeld på nesten 3,5 mrd. kroner ligger hovedsakelig i det flytende rentemarkedet. Av dette regnes omtrent 48,8 pst. som rentesikret. Andelen er noe redusert i forhold til året før. Kommunens bufferfond (disposisjonsfondet) er per utgangen av året på 143,7 mill. kroner. Årets positive regnskapsresultat gir også mulighet for avsetning til dette fondet. Det er nødvendig for kommunen å ha et slikt fond for å møte blant annet økning i renten og svingninger i avkastning av finansielle plasseringer. Det vurderes fortløpende om rentesikring av lån skal økes. Lånene er fordelt med en mindre andel i Husbanken, mens det aller meste er i obligasjonsmarkedet med løpetider på inntil fire år.

### Kredittrisiko

Molde kommune er ikke utsatt for kredittrisiko i større grad.

### Likviditetsrisiko

Forfall på kommunens ulike lån er tilpasset en minimering av likviditetsrisiko ved refinansiering. Kommunen fikk et udisponert mindreforbruk (overskudd) på 9,3 mill. kroner i 2018. Dette beløpet kan med fordel avsettes til disposisjonsfond ved behandling av årsregnskapet for 2018. Bufferfondet vil i så fall være på 153 mill. kroner eller 7,0 pst. av brutto driftsinntekter. Dette er tilnærmet på samme nivå som akkumulert premieavvik ved utgangen av 2018. Oppbygging av disposisjonsfond har styrket likviditeten de siste årene. Samtidig har økningen i akkumulert premieavvik og reduksjon i ubrukte lånemidler svekket likviditeten. Vi anser ikke at kommunen innehar stor likviditetsrisiko, sett i forhold til kommunens inntektskilder.

Det vises for øvrig til [finansrapporten](#) for ytterligere opplysninger rundt kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

## Note 9

### Minsteavdrag

Minsteavdrag for konsernet er beregnet ved bruk av vektet modell og er beregnet til 99,3 mill. kroner. Betalte avdrag i 2018 er 99,5 mill. kroner. I regnskapet skal det høyeste beløpet av beregnet minsteavdrag og betalte avdrag utgiftsføres. I regnskapet er det derfor utgiftsført 99,5 mill. kroner. Dette er 0,2 mill. kroner over beregnet minsteavdrag.

Av de 99,5 mill. kroner i utgiftsførte avdrag, er 94,0 mill. kroner belastet morselskapet mens 5,5 mill. kroner er belastet Molde Eiendom KF for lån i Husbanken knyttet til utleieboliger. Kommunen betaler i realiteten ikke avdrag på de enkelte lån, men regulerer dette ved refinansiering av forfalte obligasjonslån.

Tidligere år har avdrag fra kommunale foretak til Molde kommune vært behandlet som en reduksjon av avdragsutgifter i Molde kommune. I 2018 er praksis endret til at kommunale foretak betaler konserninterne avdrag for lån de har til Molde kommune. Dette er synliggjort som inntekt på konserninterne avdrag i Molde kommunes regnskap. Se for øvrig note 10.

#### Beregnet minsteavdrag, konsern

(Beløp i 1 000 kroner)

	Langsiktig gjeld per 01.01.2018	Anleggsmidler per 01.01.2018	Levetid
Molde kommune	654 857	403 734	21,93
Molde Eiendom KF	1 935 941	2 077 807	34,57
Molde Vann og Avløp KF	521 556	499 351	31,39
Moldebadet KF	97 666	148 114	32,58
<b>Total for konsern</b>	<b>3 210 020</b>	<b>3 129 006</b>	<b>32,34</b>
<b>Beregnet minsteavdrag for konsern</b>			<b>99 268</b>

#### Betalt avdrag

(Beløp i 1 000 kroner)

	Konserninterne avdrag 2018	Avdrag 2018	Samlet avdrag

	Konserninterne avdrag 2018	Avdrag 2018	Samlet avdrag
Molde kommune	-79 814	94 023	14 209
Molde Eiendom KF	57 355	5 469	62 824
Molde Vann og Avløp KF	19 209		19 209
Moldebadet KF	3 250		3 250
<b>Total for konsern</b>	<b>-</b>	<b>99 492</b>	<b>99 492</b>

## Note 10

### Konserninterne lån, renter og avdrag

Etter avklaringer med revisjon og departement har Molde kommune endret føringen rundt interne lån og tilhørende renter og avdrag i 2018. Dette medfører endringer både i bevilgnings- og balanseregnskapet. Det er snakk om tekniske endringer uten resultateffekt samlet sett. Endringen reduseres brutto driftsresultat i Molde kommune ved en økt overføring til Molde Eiendom KF. Men netto driftsresultat og regnskapsresultatet blir uforandret, da den økte overføringen kommer tilbake via konserninterne renteinntekter og mottatte avdrag på konserninterne utlån. Budsjettet for 2018 er derfor korrigert administrativt i tråd med rådmannens myndighet til å endre budsjettet i kurante saker.

Hovedregelen er at Molde kommune tar opp lån til alle investeringer for kommunen og kommunale foretak, og at de kommunale foretakene låner fra morselskapet til sine investeringer. Tidligere ble dette ført som negative lån i Molde kommunes balanse under langsiktig gjeld. Dette er nå endret til å føre disse utlånene på posten konserninterne langsiktige fordringer under anleggsmidler. Videre var det kun renter og avdrag på kommunens lån til egne investeringer og formålsdelen i Molde Eiendom KF som ble tatt med i driftsregnskapet til Molde kommune tidligere. På utgiftssiden blir det nå ført renter og avdrag tilhørende samtlige lån tatt opp av Molde kommune. Dette inkluderer også investeringer i Moldebadet KF, Molde Vann og Avløp KF og deler av lån til utleiboliger i Molde Eiendom KF.

På inntektssiden mottar Molde kommune nå konserninterne renteinntekter og avdrag fra de kommunale foretakene. Resultatet er at morselskapet sitter netto igjen med renteutgifter og avdrag på lån til egne investeringer. Videre gir dette økte rente- og avdragsutgifter i regnskap til Molde Eiendom KF knyttet til formålsbygg. Dette er dekt opp med en økt overføring til foretaket. For Molde Eiendom KF medfører endringen at både lån, renter og avdrag kommer frem i regnskapet og at disse henger sammen med det som står oppført i balansen til foretaket, samt årlige avskrivninger. Det vises også til note 9 som viser avdrag i de ulike selskap og samlet for konsernet.

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
<b>Overføringer</b>				
Overføringer til foretak	147 360	146 008	72 252	74 762
<b>Renteinntekter og utbytte</b>				

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Renteinntekter og utbytte	10 696	5 315	5 315	8 036
Konserninterne renteinntekter	39 712	40 967	-	-
Utbytte og eieruttak	7 166	5 100	5 000	5 133
<b>Sum renteinntekter og utbytte</b>	<b>57 574</b>	<b>51 382</b>	<b>10 315</b>	<b>13 169</b>
<b>Mottatte avdrag på utlån</b>				
Mottatte avdrag på utlån	589	500	500	150
Mottatte avdrag på konserninterne utlån	79 814	77 136	-	-
<b>Sum mottatte avdrag</b>	<b>80 404</b>	<b>77 636</b>	<b>500</b>	<b>150</b>
<b>Finansutgifter</b>				
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	49 941	50 296	33 384	31 920
Avdragsutgifter	94 023	98 502	67 931	62 076

## Note 11

### Avdrag på lån til videre utlån

#### Avdrag på startlån

(Beløp i hele 1000)

	2018	2017	2016
Mottatte ordinære avdrag på startlån	3 541	3 084	3 239
Mottatte ekstraordinære avdrag på startlån	6 018	14 568	10 486
<b>Sum mottatte avdrag</b>	<b>9 559</b>	<b>17 652</b>	<b>13 725</b>
<b>Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet</b>	<b>9 559</b>	<b>17 652</b>	<b>13 725</b>
<b>Sum avsatt til ubundne investeringsfond</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

Når det gjelder startlån, vil de utgiftsførte avdragene i investeringsregnskapet tilsvare mottatte avdrag. Tidligere ble ekstraordinære avdrag fra startlån brukt til å nedbetale de mest ugunstige lånene, som innebar andre lån enn startlån. Som følge av tidligere praksis, vil ikke de utgiftsførte avdragene samsvare med faktisk betalte avdrag til Husbanken.

#### Avdrag på andre utlån

(Beløp i hele 1000)

	2018	2017	2016
Mottatte avdrag utlån Romsdalsmuseet	750	750	750
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	-	-	-

	2018	2017	2016
Sum avsatt til ubundne investeringsfond	750	750	750

Molde kommune gav i 2013 et rentefritt lån på 22,5 mill. kroner til prosjektet «Romsdalsmuseets utstillings- og magasinbygg» (ref. kommunestyresak 25/13). Lånet skal nedbetales over 30 år, med første tilbakebetaling i 2016. Utlånet ble finansiert ved bruk av kommunens ubundne investeringsfond, som de mottatte avdragene avsettes mot.

## Note 12

### Kommunens garantiansvar

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	Garantiansvar utløper år
Mobarn Cecilienfryd Barnehage	963	2024
Mobarn Høgnakken Barnehage	3 175	2034
Studentsamskipnaden – Anestua barnehage	1 280	2026
<b>Sum Husbanken</b>	<b>5 418</b>	
Sekken Museumslag	218	2031
Romsdalsmuseet Eiendom AS	221	2021
<b>Sum Sparebank 1 SMN</b>	<b>438</b>	
Molde og Omegn Idrettsforening	439	2025
<b>Sum Sparebanken Møre</b>	<b>439</b>	
Molde Kino AS	12 600	2036
Akerhallen AS	8 893	2039
<b>Sum KLP Kommunekreditt</b>	<b>21 493</b>	
Stiftelsen Romsdalsmuseet	2 599	2042
Tøndergård skole *	257	2037
AS Regionteatret i Møre og Romsdal/Molde International Jazz Festival	31 269	2051
Stiftelsen Molde International Jazz Festival	11 611	2050
Molde Kulturbygg AS	60 657	2050
<b>Sum Kommunalbanken AS</b>	<b>106 393</b>	
<b>Totalsum</b>	<b>134 180</b>	

\* Garantibeløpet består av 40,1 pst. av restgjeld 31. desember 2018. I løpet av 2018 er det innbetalt ekstraordinært avdrag på 2,0 mill. kroner.

I løpet av 2018 ble garantiansvaret ovenfor Molde Hestesportklubb og Sportsklubben Rival innfridd.

Molde kommune har et garantiansvar på 134,2 mill. kroner per 31. desember 2018. Det er ikke gitt garantier av kommunale foretak. Ved utgangen av 2018 foreligger det ingen opplysninger som tilsier sannsynlighet for at kommunen vil måtte innfri noen av sine garantier.

### Kommunale forpliktelser i forbindelse med spillemidler

Kommunen er også garantist i de tilfeller andre enn kommunen står som eier/søker av spillemidler for følgende typer anlegg: Flerbrukshaller og spesialhaller, alpinanlegg, golfanlegg, motorsportanlegg og kunstisbaner. Garantiansvaret for kommunen gjelder tilbakebetaling av spillemidler dersom mottaker ikke oppfyller eller misligholder de krav som departementet har satt til lag/foreninger som mottar spillemidler. Det er videre et krav om at det samlede tilskuddet til anlegget er over 2,0 mill. kroner, samt at det er spillemidler som er mottatt de 10 siste år.

## Note 13

### Langsiktige finansielle aktiva

Molde kommunes langsiktige finansielle aktiva er definert som kommunens midler avsatt til disposisjonsfond og ubundet investeringsfond.

Disposisjonsfondet er plassert innenfor kommunens konsernkontoavtale som er hos Sparebank 1 SMN.

De langsiktige finansielle aktiva som forvaltes eksternt, består utelukkende av midler på ubundet investeringsfond. Disse forvaltes av Pareto Asset Management AS. Ved utgangen av 2018 hadde disse midlene en markedsverdi på 91,4 mill. kroner, noe som gav et urealisert tap på 0,6 mill. kroner for året.

Plasseringene av finansielle aktiva er innenfor de rammer som er fastsatt i kommunens finansreglement.

Det vises for øvrig til finansrapporten for ytteligere detaljer vedrørende sammensetning og risikoeksponering i kommunens langsiktige finansielle aktiva.

#### Bankinnskudd

	Sparebank 1 SMN
Snitt inntående i 2018	459 148
Renteinntekt	7 010
Oppnådd rente i pst.	1,53 %

#### Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

	Pareto Asset Management AS	Pengemarked - egen forvaltning*	Sum markedsverdi
Markedsverdi 01.01.2018	92 001	108 877	200 878

	Pareto Asset Management AS	Pengemarked - egen forvaltning*	Sum markedsverdi
Markedsverdi 31.12.2018	91 418	146 208	237 626
Andel i pst. per 31.12.2018	38 %	62 %	100 %
Avkastning i pst.	-0,63 %	1,53 %	0,62 %
Resultatført verdiendring	-583	37 331	36 748

\* Pengemarked ligger inkludert i bankinnskudd vist ovenfor.

Det er i regnskapsåret for 2018 avsatt 36,7 mill. kroner til disposisjonsfond. Renter av fondet er ikke avsatt.

Midler på disposisjonsfond rapporteres her under pengemarked.

## Note 14

### Fond

#### Avsetning og bruk av fond

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i investeringsregnskapet	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	106 968	36 688	-	-	143 656
Bundne driftsfond	59 233	16 767	22 758	-	53 242
Ubundne investeringsfond	93 910	1 106	-	1 046	93 970
Bundne investeringsfond	2 784	242	-	-	3 026
<b>Samlede avsetninger og bruk av avsetninger</b>	<b>262 895</b>	<b>54 803</b>	<b>22 758</b>	<b>1 046</b>	<b>293 894</b>

#### Bundne driftsfond

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Øremerkede statstilskudd	49 153	15 244	20 945	43 453
Gavefond	2 296	68	212	2 152
Næringsfond	701	2	160	542
Selvkostfond	818	-	818	-
Prosjekt	6 265	1 453	623	7 095
Privat	-	-	-	-
<b>Sum bundne driftsfond</b>	<b>59 233</b>	<b>16 767</b>	<b>22 758</b>	<b>53 241</b>

**Bundne investeringsfond**

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Øremerket statstilskudd	93	-	-	93
Gavefond	400	235	-	635
Næringsfond/kraftfond	-	-	-	-
Selvkostfond	55	-	-	55
Privat	1 706	-	-	1 706
Pliktige avsetninger	530	7	-	537
<b>Sum bundne investeringsfond</b>	<b>2 784</b>	<b>242</b>	<b>-</b>	<b>3 026</b>

**Disposisjonsfond – regnskapsskjema 1A**

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	106 968	36 688	-	143 656
Opprinnelig budsjett		18 063	-	-
Revidert budsjett		36 688	-	-

**Disposisjonsfond – regnskapsskjema 1B**

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Disposisjonsfond	-	-	-	-

**Bundne driftsfond – regnskapsskjema 1A**

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Regnskap		-22	-	-
Opprinnelig budsjett		-	-	-
Revidert budsjett		-	-	-

**Bundne driftsfond – regnskapsskjema 1B**

(Beløp i 1 000 kroner)

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Rådmannen	33 500	500	10 982	23 019
Plan- og utviklingsavdelingen	817	-	45	772

	IB 01.01.2018	Avsetninger	Bruk	UB 31.12.2018
Driftsavdelingen	-	221	-	221
Personal- og organisasjonsavdelingen	5 728	129	669	5 188
Fellesområdet skole	374	3 445	188	3 632
Bekkevoll ungdomsskole	50	27	-	78
Bergmo ungdomsskole	68	-	68	-
Molde voksenopplæringscenter	518	-	518	-
Fellesområdet barnehage	761	243	68	937
Helsetjenesten	5 718	8 480	4 459	9 739
Barnevernet	-	363	-	363
Sosialtjenesten NAV Molde	4 950	1 395	2 083	4 261
Flyktningtjenesten	54	329	54	329
Ressurstjenesten	2 306	333	1 813	826
Fellesområdet pleie og omsorg	612	304	612	304
Glomstua omsorgssenter	408	22	-	430
Kirkebakken omsorgssenter	104	-	13	92
Råkhaugen omsorgssenter	54	11	6	59
Kleive og Skåla omsorgssenter	100	16	30	86
Bergmo omsorgssenter	4	-	-	4
Brann- og redningstjenesten	1 499	330	892	937
Byggesak og geodata	-	367	-	367
Kulturtjenesten	1 576	158	258	1 477
Kulturskolen	30	92	-	122
<b>Fond som inngår i 1B, men avsetning og bruk inngår i 1A</b>		<b>-22</b>	<b>-</b>	
<b>Sum bundne driftsfond i regnskapsskjema 1B</b>	<b>59 233</b>	<b>16 745</b>	<b>22 758</b>	<b>53 241</b>

#### Avsetning og bruk av bundne fond i økonomisk oversikt – drift

(Beløp i 1 000 kroner)

	Avsetninger	Bruk
Tilhørende skjema 1A	22	-
Tilhørende skjema 1B	16 745	22 758
<b>Sum avsetning og bruk av bundne fond i økonomisk oversikt – drift</b>	<b>16 767</b>	<b>22 758</b>

## Note 15

### Hovedtall konsern

Denne noten viser hovedtall for Molde kommune som eget rettssubjekt. Det er ikke pliktig etter kommuneloven og gjeldende forskrifter å rapportere for "konsernet" samlet, men dette kan gi verdifull informasjon. I denne noten presenteres derfor beløp fra driftsregnskapet og balansen samlet for enhetene som inngår i rettssubjektet Molde kommune. Interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS) er ikke med i oversikten.

#### Driftsregnskap\*

(Beløp i 1 000 kroner)

	Molde kommune	Molde Havnevesen KF	Molde Vann og Avløp KF	Moldebadet KF	Molde Eiendom KF	SUM
Sum driftsinntekter	2 174 810	1 500	119 322	24 349	201 264	2 521 244
Sum driftsutgifter	-2 186 152	-2 568	-107 623	-23 240	-179 272	-2 498 855
<b>Brutto driftsresultat</b>	<b>-11 342</b>	<b>-1 068</b>	<b>11 699</b>	<b>1 109</b>	<b>21 992</b>	<b>22 389</b>
Finansresultat	-6 595	-1 291	-26 933	-6 545	-92 673	-134 037
Motpost avskrivninger	35 133	2 553	19 209	5 032	69 603	131 531
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>17 196</b>	<b>194</b>	<b>3 975</b>	<b>-404</b>	<b>-1 078</b>	<b>19 883</b>
Overført investeringsregnskapet	-	-100	-	-	-	-100
Avsetninger	-53 455	-70	-3 975	-	-	-57 500
Bruk av avsetninger	45 596	-	-	-	2 052	47 647
<b>Mindreforbruk (merforbruk minus)</b>	<b>9 337</b>	<b>24</b>	<b>-</b>	<b>-404</b>	<b>973</b>	<b>9 931</b>

#### Balanse\*

(Beløp i 1 000 kroner)

	Molde kommune	Molde Havnevesen KF	Molde Vann og Avløp KF	Moldebadet KF	Molde Eiendom KF	SUM
Anleggsmidler	6 081 855	62 256	587 973	160 710	2 180 669	9 073 463
- herav konserninterne langsiktige fordringer	2 451 686	-	-	-	-	2 451 686
Omløpsmidler	723 630	5 670	54 910	1 704	87 124	873 038
<b>Sum aktiva</b>	<b>6 805 485</b>	<b>67 925</b>	<b>642 884</b>	<b>162 414</b>	<b>2 267 793</b>	<b>9 946 501</b>
Egenkapital	566 773	58 140	11 604	54 001	222 543	913 061
Langsiktig gjeld**	5 958 638	9 669	606 198	103 800	2 018 586	8 696 891
- herav pensjonsforpliktelser	2 639 215	-	70 533	9 384	48 020	2 767 153
- herav konsernintern langsiktig gjeld	-	-	535 664	94 416	1 821 606	2 451 686
Kortsiktig gjeld	280 074	116	25 082	4 613	26 664	336 549
<b>Sum passiva</b>	<b>6 805 485</b>	<b>67 925</b>	<b>642 884</b>	<b>162 414</b>	<b>2 267 793</b>	<b>9 946 501</b>

\* Mellomværender, interne føringer, fordringer og gjeld er ikke eliminert. Tallene er ikke styrebehandlet eller godkjent av revisor.

\*\* Langsiktig gjeld for konsernet Molde består av sum langsiktig gjeld, fratrukket pensjonsforpliktelser og konsernintern langsiktig gjeld.

## Note 16

### Til hovedoversikt balanseregnskapet - fordringer og gjeld til interkommunale samarbeid og kommunale foretak

(Beløp i 1 000 kroner)

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
<b>Kortsiktig fordring</b>			
Molde Vann og Avløp KF	-	-	5 956
Moldebadet KF	-	-	1 543
Kommunerevisjonsdistrikt 2	-	1	-
Kontrollutvalgssekretariatet	3	1	-
Tøndergård skole	-	1	-
Molde kirkelige fellesråd	-	1	1
<b>Sum kortsiktig fordring</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>7 500</b>
<b>Låneavtale kommunale foretak</b>			
Molde Eiendom KF	1 821 606	1 781 511	1 736 052
Molde Vann og Avløp KF	535 664	521 556	500 411
Moldebadet KF	94 416	97 666	98 662
<b>Sum konserninterne utlån</b>	<b>2 451 686</b>	<b>2 400 733</b>	<b>2 335 125</b>
<b>Kortsiktig gjeld</b>			
Molde kirkelige fellesråd	-4	-	-
Tøndergård skole og ressurscenter	-204	-	-1 818
Molde Vann og Avløp KF	-107 597	-28 183	-
Molde Eiendom KF	-28 550	-118 210	-214 403
Moldebadet KF	-2 601	-1 983	-
Molde Havnevesen KF	-500	-500	-
<b>Sum kortsiktig gjeld</b>	<b>-139 456</b>	<b>-148 876</b>	<b>-216 221</b>

## Note 17

### Interkommunale samarbeid og vertskommunesamarbeid

Etter regnskapsforskriften § 12 nr. 3 og i henhold til god kommunal regnskapsskikk, skal det angis overføringer til og fra interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 og vertskommunesamarbeid etter kommunelovens kapittel 5A i note til henholdsvis hovedkontor eller vertskommunes regnskap. For interkommunale samarbeid gjelder dette kun for de som ikke avlegger eget særregnskap. Dette betyr at

notekravet ikke gjelder for alle interkommunale samarbeid Molde kommune er en del av, men kun de som inngår i Molde kommunes regnskap.

Romsdal Regionråd (ROR) er etter vedtektene en interesseorganisasjon. Det er uklart hvordan en slik organisasjon skal håndteres etter de kommunale regnskapsreglene. Etter dialog med revisjonen er det blitt enighet om at de skal inn i Molde kommunes regnskap fra 2017 og håndteres på lik linje med et interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27, med Molde kommune som hovedkontorkommune. Som følge av dette inngår ROR i noten.

Positive netto driftsresultat er å anse som bundet for hovedkontorkommunen og skal dermed settes av til bundne fond. Tilsvarende skal negative netto driftsresultat finansieres opp ved bruk av bundne fond og dermed ikke påvirke hovedkontorkommunens regnskapsresultat. Dette fremgår også av noten. ROR hadde i 2018 et negativt netto driftsresultat som ble finansiert opp med bruk av bundne fond. Romsdal interkommunale utvalg mot akutt forurensning (RIUA) hadde et positivt netto driftsresultat som ble satt av til bundne fond.

## ROR

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017
Inngående balanse		4 772
Overført fra samarbeidende kommuner	810	778
Bidrag fra Molde kommune	401	394
Egne inntekter	532	567
<b>Sum inntekter</b>	<b>1 744</b>	<b>6 511</b>
Benyttet til dekning av utgifter	-1 846	-1 430
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-102</b>	<b>5 080</b>
Netto avsetning	102	-5 080
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## RIUA

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	524	336	327
Bidrag fra Molde kommune	248	179	173
Egne inntekter	1 044	1 087	772
<b>Sum inntekter</b>	<b>1 816</b>	<b>1 601</b>	<b>1 273</b>
Benyttet til dekning av utgifter	-1 486	-1 684	-1 747
Netto finansutgifter	-	2	-18
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>330</b>	<b>-81</b>	<b>-492</b>
Netto avsetning	-330	81	30

	2018	2017	2016
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	-	-	-462

## ROR-IKT

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	22 617	19 458	19 163
Bidrag fra Molde kommune	18 464	16 771	16 384
Egne inntekter	4 098	5 068	4 220
<b>Sum inntekter</b>	<b>45 180</b>	<b>41 297</b>	<b>39 767</b>
Benyttet til dekning av utgifter	-45 178	-41 297	-39 767
Netto finansutgifter	-2	-	-
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Netto avsetning	-	-	-
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## ROR-Innkjøp

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	2 709	2 661	3 064
Bidrag fra Molde kommune	2 679	2 632	2 417
Egne inntekter	602	245	226
<b>Sum inntekter</b>	<b>5 991</b>	<b>5 538</b>	<b>5 707</b>
Benyttet til dekning av utgifter	-5 991	-5 538	-5 707
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Netto avsetning	-	-	-
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## Interkommunal barneverntjeneste for Molde, Midsund, Aukra og Eide kommuner

(Beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017	2016
Overført fra samarbeidende kommuner	22 419	20 767	16 582
Bidrag fra Molde kommune	35 431	31 459	28 813
Egne inntekter	11 511	8 835	8 229
<b>Sum inntekter</b>	<b>69 360</b>	<b>61 061</b>	<b>53 624</b>
Benyttet til dekning av utgifter	-69 360	-61 061	-53 624
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Netto avsetning	-	-	-

	2018	2017	2016
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-

## Note 18

### Fellesnemnda for nye Molde kommune

(Beløp i 1 000 kroner)

	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Andre statlige overføringer	600	1 000	1 000	36 900
Egne inntekter	1	-	-	3
<b>Sum inntekter</b>	<b>601</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>36 903</b>
Driftsutgifter tjeneste 1000 politisk styring	145	800	2 250	863
Driftsutgifter tjeneste 1200 administrasjon	10 938	16 700	14 560	3 352
<b>Sum driftsutgifter</b>	<b>11 083</b>	<b>17 500</b>	<b>16 810</b>	<b>4 214</b>
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-10 482</b>	<b>-16 500</b>	<b>-15 810</b>	<b>32 688</b>
Bruk av bundne fond	10 982	16 500	15 810	365
Avsetning til bundne fond	-500	-	-	-33 053
<b>Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

Regnskapet til fellesnemnda for nye Molde kommune inngår i Molde kommunes regnskap under et eget ansvar. I 2017 ble tilskuddet til engangskostnader utbetalt. Disse pengene skal benyttes frem til 2020. Hele tilskuddet på 35,9 mill. kroner ble inntektsført i Molde kommunes regnskap i 2017. I tillegg mottok fellesnemnda prosjektskjønnsmidler på 1,0 mill. kroner.

Det som ikke ble brukt i 2017 er å anse som bundne midler for Molde kommune. Dette medførte en netto avsetning til bundne fond på 32,7 mill. kroner. Disse pengene skal brukes frem mot 2020. I 2018 ble det brukt nesten 11,0 mill. kroner. Det gjenstår da knappe 22,1 mill. kroner av tilskuddet til engangskostnader til bruk i 2019. Videre er det avsatt 0,5 mill. kroner i 2018 knyttet til prosjektskjønnsmidler til utarbeiding av planstrategi for den nye kommunen.

Fellesnemnda vil påvirke netto driftsresultat i alle de tre årene frem mot nye Molde kommune etableres. I 2017 var 32,7 mill. kroner av Molde kommunes netto driftsresultat knyttet til fellesnemnda. Tilsvarende reduserer fellesnemnda netto driftsresultat i Molde kommune med 10,5 mill. kroner i 2018. Dette blir finansiert av fondsmidler og påvirker dermed ikke regnskapsresultatet.

## Note 19

### Selvkost - feiing

Feiing er definert som et selvkostområde. Det betyr at kommunens kostnader vedrørende tjenesten skal dekkes gjennom årlige gebyr fra brukerne.

Et positivt resultat (overskudd) skal avsettes til et bundet driftsfond (selvkostfond). Et negativt resultat (underskudd) skal motregnes selvkostfondet dersom det er midler på fondet. Dersom det ikke er midler på selvkostfondet, vil det negative resultatet medføre et fremførbart underskudd som må dekkes av fremtidige gebyrer.

Resultatet for 2018 gav et fremførbart underskudd på 250 000 kroner, som er ført mot egen memoriakonti i balansen og som må dekkes over kommende års gebyrer.

De øvrige selvkostområdene (vann, avløp, slam og renovasjon) ligger i Molde Vann og Avløp KF.

### Selvkostkalkyle

(beløp i 1 000 kroner)

	2018	2017
Direkte driftskostnader	5 548	4 555
Henførbare indirekte driftskostnader	304	290
Kalkulatoriske rentekostnader*	69	112
Kalkulatoriske avskrivninger	307	307
Andre inntekter og kostnader	-1 699	-1 589
<b>Gebyrgrunnlag</b>	<b>4 529</b>	<b>3 675</b>
Gebyrinntekter	3 461	3 455
<b>Årets selvkostresultat</b>	<b>-1 068</b>	<b>-221</b>
Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	-250	-
Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	818	221
<b>Kontrollsum (subsidiering)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Saldo selvkostfond per 01.01	818	1 039
Alternativkostnad ved bundet kapital**	-	-
<b>Saldo selvkostfond / fremførbart underskudd per 31.12.</b>	<b>-250</b>	<b>818</b>

\* Ved beregning av kalkulatorisk rente er det benyttet gjennomsnittlig innlånsrente som for 2018 er 1,58 pst.

\*\* Det er ikke beregnet alternativavkastning på bundet kapital.

### Gebysats og dekningsgrad

	2019	2018	2017
Vedtatt gebysats	428	396	396
Endring i pst. mot fjoråret	8,1 %	0,0 %	0,0 %
Budsjettert dekningsgrad	97,7 %	84,8 %	96,9 %

	2019	2018	2017
Faktisk dekningsgrad		82,9 %	95,8 %

## Note 20

### Endring i regnskapsprinsipper

#### Drift

	2018
Feriepenger ved overtakelse sykehjem (1992)	21 533
Feriepenger ved overtakelse landbrukskontor (1994)	75
Momskompensasjon (1999)	-1 547
Avskaffet materialbeholdning (2001)	1 418
Påløpte renter drift (2001)	7 494
Toppfinansieringsordning ressurskrevende tjenester	-18 397
<b>Sum endring regnskapsprinsipp drift</b>	<b>10 576</b>

#### Investering

(Beløp i 1000 kroner)

	2018
Påløpte renter investeringsregnskapet	-557
<b>Sum endring regnskapsprinsipp investering</b>	<b>-557</b>

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

## Note 21

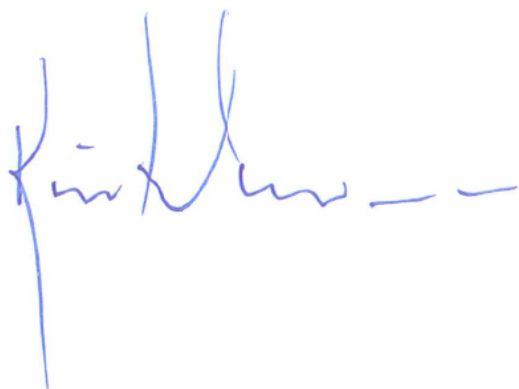
### Kommunens kapitalkonto

(Beløp i 1 000 kroner)

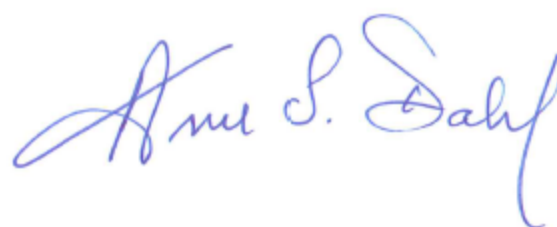
	Note	Debet		Note	Kredit
			01.01.2018 Balanse (kapital)		171 062
Salg av fast eiendom og anlegg	6	4 183	Aktivering av fast eiendom og anlegg	6	98 012
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	6	17 813	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	6	23 057
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6	17 321	Egenkapitaltilskudd KLP		1 046

	Note	Debet		Note	Kredit
Nedskrivning av aksjer	7	118	Utlån		22 719
Avskrivning på utlån		10	Konserninterne utlån	10	130 767
Avdrag på utlån	11	10 899	Avdrag på eksterne lån	9, 11	97 564
Avdrag på konserninterne utlån	10	79 814	Pensjonsmidler MKP/KLP/SPK	4	124 895
Bruk av midler fra eksterne lån		271 422	Ekstraordinære avdrag lån	11	6 018
31.12.2018 Balanse (kapital)		273 560			
<b>Sum debet</b>		<b>675 139</b>	<b>Sum kredit</b>		<b>675 139</b>

Molde, 15. februar 2019



Kurt Magne Thrana  
økonomisjef



Arne Sverre Dahl  
rådmann

# MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til **kommunestyret i Molde kommune**

Kopi:

Kontrollutvalet

Formannskapet

Rådmannen

### Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

#### *Konklusjon*

Vi har revidert Molde kommunes årsregnskap som viser kr 1 521 077 239 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 9 337 257. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Molde kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

#### *Grunnlag for konklusjonen*

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

#### *Øvrig informasjon*

Rådmannen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

### *Rådmannens ansvar for årsregnskapet*

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

### *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og rådmannen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

## MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

### **Uttalelse om øvrige lovmessige krav**

#### *Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

#### *Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

#### *Konklusjon om registrering og dokumentasjon*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Molde, 5. april 2019

**Møre og Romsdal Revisjon IKS**

  
Veslemøy E. Ellinggard

oppdragsansvarlig revisor

